

Bijlage 3 – rollen en verantwoordelijkheden

Om de financiële risico's voor de gemeenten, de woningcorporatie en particuliere bewoners van woonwagenlocaties eerlijk te verdelen, kan een model worden opgezet waarbij de lasten en verantwoordelijkheden evenwichtig worden verdeeld. Hierbij spelen de verschillende rollen die partijen van nature hebben een belangrijke rol. Hieronder volgt een voorstel voor de strategie die we volgen om de financiële risico's te spreiden:

1. Gemeente: faciliterende en ondersteunende rol

De gemeente kan optreden als faciliterende partij door geschikte grond aan te wijzen, procedures te vereenvoudigen, en mogelijk subsidies of andere vormen van financiële ondersteuning te bieden voor de ontwikkeling van woonwagenstandplaatsen. Dit beperkt de financiële risico's van de gemeente omdat de kosten voor aanleg en onderhoud grotendeels aan de andere partijen is overgedragen. Hiermee behoudt de gemeente wel regie over het proces.

- Subsidies en stimulansen: de gemeente kan subsidies aanbieden voor de bouw van standplaatsen, vooral voor woningcorporaties of particulieren die moeite hebben om de volledige kosten zelf te dragen.
- Grondprijsaanpassing: de gemeente kan ervoor kiezen om de grond tegen een lagere prijs of in erfpacht aan te bieden aan woningcorporaties of particulieren, om zo de financiële drempel te verlagen.

2. Woningcorporaties: ontwikkeling en beheer

Woningcorporaties kunnen een cruciale rol spelen bij de financiering en ontwikkeling van woonwagenstandplaatsen, vooral voor bewoners met een lager inkomen. Aangezien woningcorporaties vaak meer ervaring hebben met sociale huisvesting en over grotere financiële middelen beschikken, kunnen zij de investeringen op zich nemen. De gemeente kan daarnaast woningcorporaties aanspreken op hun maatschappelijke taak.

- Langetermijninvesteringen: woningcorporaties kunnen de aanleg en het beheer van standplaatsen als langetermijninvestering beschouwen, waarbij ze de huur van standplaatsen gebruiken om de kosten terug te verdienen.
- De corporatie heeft op dit ogenblik het beheer van de woonwagenlocaties uitbesteed aan een particuliere partij. Dit drukt negatief op het exploitatie resultaat en gaat in tegen een uitdrukkelijk advies van het ministerie om beheer in eigen hand te nemen.

3. Particulieren: zelfvoorzienende bewoners

Particuliere bewoners van woonwagenlocaties die in hun eigen huisvesting kunnen voorzien, kunnen de verantwoordelijkheid voor de kosten van de bouw van hun eigen standplaatsen grotendeels dragen. Dit vermindert de financiële druk op zowel de gemeente als de woningcorporaties.

- Eigen verantwoordelijkheid voor financiering: zelfvoorzienende bewoners van woonwagenlocaties kunnen leningen afsluiten om de kosten voor de bouw van hun eigen standplaatsen te dekken. Hierbij kunnen ze ook aanspraak maken op gemeentelijke subsidies of landelijke regelingen voor duurzame woningbouw.
- Erfpacht of collectief eigendom: in plaats van dat particulieren de grond volledig aankopen, kan de gemeente de grond in erfpacht uitgeven. Dit verlaagt de initiële kosten voor de bewoners en verdeelt de financiële lasten over een langere termijn.

4. Nationaal beleid en subsidies

Een deel van de financiële risico's kan ook worden opgevangen door nationale

overheidssubsidies of Europese fondsen voor huisvesting van minderheidsgroepen. Deze kunnen, samen met woningcorporaties en particuliere bewoners, aangesproken worden om de kosten te verlagen en risico's te spreiden.